

Dictamen núm. 12/2008, relatiu al Projecte de decret pel qual es despleguen i es regulen els processos electorals de les federacions esportives de les Illes Balears

Dictamen núm. 12/2008, relatiu al Projecte de decret pel qual es despleguen i es regulen els processos electorals de les federacions esportives de les Illes Balears

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra a, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i, l'article 4, lletra a, incís primer del Decreto 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 2 de juliol de 2008 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria d'Esports i Joventut relativa al Projecte de decret pel qual es despleguen i es regulen els processos electorals de les federacions esportives de les Illes Balears.

Segon. El mateix dia 2 de juliol, s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Respon a la tramesa La Caixa.

Tercer. Malgrat la sol·licitud del conseller d'Esports i Joventut i l'informe que consta en el expedient mitjançant el qual justifica la conveniència de la tramitació urgent del procediment, vist que la propera reunió de la Comissió

Permanent és el 15 de juliol i que es disposa de temps suficient fins aleshores per elaborar una proposta de dictamen, s'aplica el procediment ordinari. Per això, es comunica a la Comissió Permanent la proposta dels serveis tècnics d'aquest Consell per tal que sigui la Comissió de Treball de l'Àrea Social la que elabori la corresponent proposta de dictamen. Tots els membres de la Comissió Permanent en mostren la conformitat amb la proposta de designació.

Quart. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Informe justificatiu del director general d'Esports sobre la necessitat d'elaborar un decret que reguli el procés electoral de les federacions esportives de les Illes Balears.
2. Estudi econòmic sobre la despesa que suposa per a la Comunitat Autònoma l'aprovació de l'Avantprojecte de decret que regula el procés electoral de les federacions esportives de les Illes Balears
3. Resolució, del conseller d'Esports i Joventut, de 13 de maig de 2008, d'inici del procediment d'elaboració del Decret del Consell de Govern pel qual es desplega y regula el procés electoral de les federacions esportives de les Illes Balears.
4. Resolució del conseller d'Esports i Joventut de 14 de maig de 2008, per la qual se sotmet a audiència dels ciutadans l'Avantprojecte de decret del Consell de Govern pel qual es desplega i es regula el procés electoral de les federacions esportives de les Illes Balears
5. Resolució del conseller d'Esports i Joventut de 14 de maig de 2008, per la qual se sotmet a informació pública l'Avantprojecte de decret del Consell de Govern pel qual es desplega i es regula el procés electoral de les federacions esportives de les Illes Balears i tramesa al BOIB per a la seva publicació.

6. Avantprojecte de decret del Consell de Govern pel qual es desplega i es regula el procés electoral de les federacions esportives de les Illes Balears, en castellà i en català.
7. Còpia de la tramesa de l'Avantprojecte de decret a les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears, amb els corresponents justificants de recepció.
8. Còpia de la tramesa de l'Avantprojecte de decret als membres de l'Assemblea Balear de l'Esport i justificant de recepció
9. Còpia de la tramesa de l'Avantprojecte de decret a les diferents federacions esportives i justificant de recepció:
  - Federació balear de Activitats subaquàtiques
  - Federació d'Atletisme de les Illes Balears
  - Federació balear d'Automobilisme
  - Federació balear de Badminton
  - Federació de Bàsquet de les Illes Balears
  - Federació balear de Billar (retornat per correus)
  - Federació balear de Billes
  - Federació de Boxa de les Illes Balears
  - Federació balear de Caça
  - Federació de Ciclisme de les Illes Balears
  - Federació balear de Columbicultura
  - Federació balear de Columbofília
  - Federació balear de Dards
  - Federació balear d'Esports per a persones amb discapacitats
  - Federació balear d'Escacs
  - Federació balear d'Esports Aeris (retornat per correus)
  - Federació balear d'Espeleologia
  - Federació de Futbol de les Illes Balears

- Federació balear de Futbol Sala
- Federació de Gimnàstica de les Illes Balears
- Federació balear d'Handbol
- Federació balear de Golf
- Federació d'Hípica de les Illes Balears
- Federació balear de Judo
- Federació de Karate de les Illes Balears
- Federació balear de Kickboxing
- Federació balear de Lluita Olímpica i DDAA
- Federació balear de Motociclisme
- Federació balear de Motonàutica
- Federació balear de Muntanyisme i Escalada
- Federació balear de Natació
- Federació balear d'Orientació
- Federació balear de Patinatge
- Federació balear de Pilota
- Federació balear de Pesca i Casting
- Federació balear de Petanca
- Federació balear de Piragüisme
- Federació balear de Rugbi
- Federació balear de Salvament i Socorrisme
- Federació balear d'Squash
- Federació balear de Taekwondo
- Federació balear de Tir amb Arc
- Federació balear de Tir amb Fona
- Federació balear de Tir Olímpic
- Federació de Tennis de les Illes Balears
- Federació de Tennis de Taula de les Illes Balears
- Federació balear de Trot
- Federació balear de Vela
- Federació de Voleibol de les Illes Balears

10. Al·legacions presentades per les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears, pels consells insulars, pels ajuntaments i per la FELIB.

- Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació
- Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració
- Conselleria de Salut i Consum
- Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques
- Conselleria d'Agricultura i Pesca
- Consell Insular de Menorca
- Ajuntament de Sant Lluís
- FELIB

▪ Al·legacions presentades per les federacions i altres membres de l'Assemblea Balear de l'Esport:

- Federació de Ciclisme de les Illes Balears
- Federació balear de Motociclisme
- Federació balear de Natació
- Federació balear de Patinatge
- Federació balear d'Automobilisme
- Federació balear de Golf
- Federació de Futbol de les Illes Balears
- Domingo Aparicio Fontirroig

11. Informe sobre les al·legacions presentades per les conselleries de l'Administració del Govern de les Illes Balears, pel Consell Insular de Menorca, per l'Ajuntament de Sant Lluís i per la FELIB

12. Estudi de les al·legacions presentades per les federacions esportives i pels membres de l'Assemblea Balear de l'Esport.

13. Text de l'Avantprojecte de decret pel qual es despleguen i regulen els processos electorals de les federacions esportives de les Illes Balears, amb les modificacions incorporades arrel de les al·legacions.

14. Informe del Servei Jurídic de la Conselleria d'Esports i Joventut relatiu al projecte de decret

15. Informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Esports i Joventut relatiu a l'elaboració del projecte de decret.

16. Tramesa del projecte de decret i sol·licitud d'informe d'impacte de gènere a l'Institut Balear de la Dona

Cinquè. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 d) del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Àrea Social perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 9 de juliol i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 15 de juliol de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 40 articles estructurats en 4 capítols i una part final distribuïda en una disposició addicional, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

El preàmbul explica la finalitat del Decret i el marc normatiu que l'habilita. Així, des de la publicació de la Llei 14/2006, de 17 d'octubre, de l'esport de les Illes Balears, es feia necessari dotar d'una nova regulació els processos electorals

de les federacions esportives, sobretot per la introducció d'una novetat essencial, com era la participació d'entitats lucratives en les esportives.

La Llei 14/2006 atorga més autonomia a les federacions esportives i els permet acollir-se a dos sistemes electorals:

- El denominat opció 1 és el sistema atribuït als clubs i a altres entitats privades entre les finalitats de les quals es trobi el foment i la pràctica de l'activitat física i esportiva i que estan representats pel president o presidenta dels respectius clubs o per la persona que la junta directiva de les entitats privades hagi designat.
- El denominat opció 2 és un sistema de representació integrat pels estaments següents: clubs esportius i seccions esportives de les entitats no esportives de cada federació inscrits en el Registre d'Entitats Esportives, esportistes, tècnics, jutges o àrbitres i altres col·lectius interessats en l'àmbit esportiu, d'acord amb les previsions dels estatuts de cada federació.

Aquests dos sistemes són els regulats pel projecte de decret objecte de dictamen.

La part dispositiva està dividida en quatre capítols amb un total de 40 articles.

El capítol I, amb 22 articles, regula les disposicions generals aplicables als dos sistemes electorals, contemplant, per tant, des de la convocatòria d'eleccions, que ha de tenir lloc cada quatre anys i ha de coincidir amb l'any olímpic; els òrgans de les federacions esportives, la proporcionalitat per illes en la composició de l'Assemblea general, segons el nombre de clubs esportius i entitats privades adscrits a cada federació; la junta i la mesa electorals; el vot, que ha de ser lliure, personal, directe i secret, sense que es permeti el vot per delegació; els requisits dels candidats a president de les federacions

esportives; així com circumstàncies excepcionals com ara la possibilitat de què es presenti una candidatura única o de què no se'n presenti cap.

El Capítol II, del sistema de representació per clubs i altres entitats privades, regula els processos electorals de l'opció 1.

En el capítol III, del sistema de representació per estaments, es desplega el procediment de l'opció 2, on determina la proporcionalitat dels estaments en la composició de l'assemblea general, amés de tot el procés electoral.

El capítol IV, amb un únic article, regula la manca de convocatòria o nul·litat d'actuacions del procés electoral. Així, es preveu l'actuació d'una junta gestora nomenada per la direcció general competent en matèria esportiva, que es farà càrrec de dur a terme el procés electoral.

Pel que fa a la part final, la disposició addicional regula supòsits excepcionals relatius a la impossibilitat de dur a terme processos electorals a causa d'un funcionament intern deficient dels òrgans de govern, de gestió, d'administració i de representació de les federacions. En aquest cas, la direcció general competent en matèria esportiva pot determinar que les eleccions es duguin a terme pel sistema de l'opció 1.

La disposició transitòria primera fa referència als processos electorals del període 2008-2012; i la segona a l'assumpció, pel Comitè Balear de Disciplina Esportiva de les funcions en matèria de recursos electorals del Tribunal Balear de l'Esport, mentre aquest no es constitueixi.

Mitjançant la disposició derogatòria, es suprimeixen els articles 30 a 53 del Decret 33/2004, de 2 d'abril, regulador de les federacions esportives de les Illes Balears, amés de totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquest Decret.

La disposició final primera faculta el conseller d'Esports i Joventut perquè dicti les disposicions de desenvolupament d'aquesta norma i la disposició final segona disposa que el Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

Aquest Consell va tenir ocasió de pronunciar-se en relació amb l'Avantprojecte de Llei de l'esport de les Illes Balears, on ja va fer esment de la importància que, com a fenomen social, estava adquirint l'esport. De fet, les innovacions es produeixen de manera constant i l'intercanvi d'experiències es produeix a nivell mundial, degut a l'era de les noves tecnologies. Contínuament apareixen noves pràctiques d'activitat física i la seva demanda és creixent en els països desenvolupats degut a factors com la prosperitat econòmica, augment del temps lliure i reconeixement dels efectes positius de l'esport en el benestar i la salut.

Lligada a la importància de l'esport es troba, per tant, la seva transcendència en l'àmbit social: com a pràctica que ha d'incidir i complementar l'educació d'infants i joves; com a pràctica amb efectes positius sobre la salut –física i psíquica- de les persones i, de manera especial, com a factor integrador de persones amb discapacitat o amb algun risc d'exclusió, és a dir, com a factor corrector de desigualtats. Així mateix, l'esport aporta valors importants (esforç, joc net, igualtat, competitivitat, respecte a les normes, etc.) i promou principis per a la convivència i la cohesió social, com la participació, la integració, el respecte i la solidaritat. En aquest sentit es presenta com un instrument essencial per a la promoció social i com element bàsic per a la lluita contra la intolerància, la xenofòbia, la violència o la drogoaddicció.

L'esport és concebut com un sistema format per diversos components: les persones que practiquen esport, les instal·lacions on es practica, els responsables tècnics, els gestors ...tots ells contribueixen, de manera directa o indirecta, a què es duguin a terme activitats esportives. Per tant, l'ordenació de l'esport implica una atenció especial a aquests components i al seu equilibri en el conjunt del sistema, fet que cobra especial rellevància en la regulació dels òrgans de govern, gestió i representació de les federacions esportives. També, cal tenir en compte que la presència de la iniciativa privada en l'ordenació i la promoció de l'esport és fonamental, atès que es tracta d'una activitat lliure i voluntària que té la seva base en la societat i constitueix una àrea de gran importància econòmica.

Pel que fa al context del qual deriva el Projecte de decret que es sotmès a dictamen, cal tenir en compte que la Llei 14/2006, de 17 d'octubre, de l'esport de les Illes Balears, preveu les eleccions del president de les federacions per sufragi lliure, secret i directe dels membres de l'assemblea general, que és el màxim òrgan de govern d'una federació esportiva. La competència de la comunitat autònoma per elaborar aquesta llei es basa en l'article 148.1.19 de la Constitució, el qual estableix que les comunitats autònomes podran assumir competències, d'acord amb el que estableixin els estatuts d'autonomia respectius, pel que fa a la promoció de l'esport. En virtut de l'article 30.12 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, aquesta comunitat autònoma assumeix competència exclusiva en matèria *d'esport i lleure, foment, planificació i coordinació de les activitats esportives i d'oci, i regulació i declaració d'utilitat pública de les entitats esportives*.

La normativa autonòmica més rellevant en matèria esportiva està conformada, en l'actualitat, amés de per la dita Llei 14/2006, pel Decret 33/2004, de 2 d'abril, pel qual es regulen les federacions esportives, el Decret 147/1997, de 21 de novembre, pel qual es regulen la constitució i funcionament dels clubs esportius i el Decret 23/1984, de 22 de març, pel qual s'estableix el Registre d'Associacions esportives.

És precisament la Llei 14/2006, la que obliga a l'aprovació d'aquest Decret, atès que la nova visió de les federacions esportives i el reconeixement d'una major autonomia, impliquen que el Decret 33/2004, regulador, entre d'altres, d'aquesta matèria, no pugi aplicar-se en les eleccions que s'han de convocar enguany. I, l'exigència legal de què les eleccions es convoquin cada quatre anys i coincidint amb l'any olímpic, implica que el Govern hagi d'elaborar un decret únicament per regular els processos electorals, sense poder dedicar-se a una regulació més completa i exhaustiva de tota la matèria federativa, si bé, aquesta necessitat es va fer palesa ja l'any 2006 amb la promulgació de la Llei de l'esport.

IV. Consideracions particulars

I. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb total correcció, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, obrint fins i tot la fase d'informació pública, malgrat la urgència amb que s'ha tramitat, que ha suposat la reducció dels terminis a la meitat.

Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat totes les al·legacions presentades, i que s'hagin incorporat aquelles que milloraven el text, donant així sentit ple al tràmit d'audiència. Així mateix, consideram positiu que s'hagin tengut en compte les dificultats que poden experimentar les federacions en determinats moments d'inactivitat o de manca de candidats.

S'ha advertit que al llarg del text es fa referència a la *direcció general competent en matèria esportiva* en determinats preceptes, i a la *Direcció General d'Esports*. Doncs bé, no tan sols consideram que s'hauria d'homogeneïtzar la nomenclatura, sinó que s'hauria de fer servir el nom de

l'òrgan competent en temps present, tal i com disposa el dictamen 19/2006, de 26 de gener, del Consell Consultiu.

En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Reglament i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència.

II. Pel que fa al capítol primer, volem fer una sèrie de consideracions:

- L'article 2, dels òrgans de les federacions esportives, repeteix íntegrament l'article 62 de la Llei 14/2006, cosa que creim que no és necessària, ni tan sols convenient, encara que serveix d'introducció al desplegament dels òrgans que enumera.
- Una de les al·legacions més freqüents entre els clubs afecta a l'article 3, de l'assemblea general, en el qual s'adverteix la voluntat de solucionar els problemes a què dona lloc la baixa d'algun membre de l'assemblea i que pot repercutir en la distribució de forces en el si de l'òrgan de govern. Aquest precepte disposa, en el segon apartat, que *correspon un vot a cada membre de l'assemblea general. Si un membre de l'assemblea deixa de ser-ho, no podrà ser substituït per un altre. Si l'assemblea perd més del 50% dels membres, s'ha de tornar a iniciar el procés electoral.*

Les al·legacions proposen que el lloc que queda vacant pugui ser ocupat pel candidat següent per número de vots, per tal d'afavorir la vida democràtica de la federació i obrir l'assemblea general als altres candidats.

No obstant això, des de la Direcció General d'Esports no s'accepten aquestes propostes per tal d'evitar els problemes sorgits en les darreres eleccions, essent aquest el fonament de la regulació per la qual s'ha optat.

- L'article 4, dels sistemes de representació, disposa que *els estatuts de cada federació esportiva han d'optar per un dels dos sistemes de representació*. Ara bé, l'article 5 es dedica únicament a establir que *cada federació esportiva ha de determinar el sistema de representació pel qual opta*, essent una repetició que consideram innecessària i que es podria suprimir.

- L'article 6 estableix que *la distribució dels membres de l'assemblea general per illes s'ha d'establir en funció del nombre de clubs esportius i entitats privades entre les finalitats socials de les quals s'inclogui el foment i la pràctica de l'activitat física i esportiva, adscrits a cada federació i que compleixin els requisits que s'exposen a continuació*.

Doncs bé, només s'estableixen requisits per als clubs esportius, però no per a les entitats privades, cosa que consideram s'hauria de clarificar.

- L'apartat 2 de l'article 8 disposa que *la junta electoral* ha d'elaborar una papereta per votar (...). No obstant això, l'apartat 2 de l'article 17, relatiu al vot, disposa que *la junta directiva* ha d'elaborar una papereta per votar. Entenem que aquests dos preceptes s'haurien d'harmonitzar per evitar confusions evidents.

- Consideram que no és necessari numerar l'article 10, atès que només té un apartat.

- Pel que fa a l'article 18, de l'admissió de candidatures, entenem que la referència que es fa als articles 25 i 34, hauria de ser amb una conjunció disjuntiva atès que, segons el sistema de representació que s'hagi triat, s'hauran de complir els requisits d'un precepte o de l'altre, però no de tots dos.

III. Pel que fa a la regulació concreta de cada sistema de representació, feim, en general una valoració positiva, si bé, s'haurien de revisar els apartats 4 i 5

de l'article 32. Sembla que, conseqüència de les al·legacions presentades per la Federació Balear d'Automobilisme s'ha modificat l'apartat quart del precepte, però no s'ha suprimit la redacció primitiva, que ha quedat com apartat cinquè.

IV. La disposició transitòria segona preveu l'assumpció de les competències del Tribunal Balear de l'Esport, per part del Comitè Balear de Disciplina Esportiva. Consideram que aquesta disposició, si bé correcta i necessària per tal d'evitar buits procedimentals i competencials, no hauria de ser necessària, després de quasi dos anys des que es va aprovar la Llei de l'esport en la qual es creava el Tribunal Balear de l'Esport, com a òrgan suprem jurisdiccional esportiu en els àmbits electoral, competitiu i disciplinari. En efecte, el Tribunal Balear de l'Esport ja hauria d'estar en funcionament i consideram que la seva posada en marxa hauria de ser, atès el temps transcorregut, una prioritat del Govern en matèria esportiva per tal de donar ple compliment a la Llei 14/2006.

V. Conclusions

Al llarg d'aquest dictamen s'ha exposat l'opinió del Consell Econòmic i Social en relació amb el Projecte de decret pel qual es despleguen i es regulen els processos electorals de les federacions esportives de les Illes Balears.

La secretària general

Vist i plau

El president

Núria Garcia Canals

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 15 de juliol de 2008